

Abstrakt

Tato práce se zabývá problematikou stanovení podílu fyzickogeografické problematiky ve středoškolských učebnicích geografie. Porovnává vývoj podílu této problematiky v učebnicích pro střední školy s ekonomickým zaměřením a pro gymnázia, a to v období od 20. let minulého století až do počátku třetího tisíciletí. Zároveň se zde uskutečňuje též komparace s výsledky pedagogických výzkumů, prováděných v minulosti; shoda obdržných výsledků je přitom velmi dobrá.

Na základě metodiky kvantitativního pedagogického výzkumu, formulované v odborných publikacích různých autorů, se v této práci dochází k závěrům, jež představují zásadně nový pohled na otázky středoškolské výuky geografie. Vývojové trendy, jež se v této práci podařilo odhalit, ukazují, že význam fyzické geografie se ve výuce na obou typech středních škol postupně snižoval, přičemž na středních školách ekonomické profilace tento pokles probíhal výrazně rychlejším tempem.

Součástí výzkumu bylo i ověření, zda se na studenty v dlouhodobém horizontu zvyšují či snižují nároky kladené z hlediska očekávaných geografických znalostí. Tato práce ukazuje, že ke snižování nároků došlo u gymnázií, zatímco na obchodních akademiích se nároky naopak spíše zvyšovaly.

V závěru práce je pak obsažen návrh dalšího výzkumu téhož zaměření, avšak tentokrát v mezinárodním měřítku v rámci států Evropské unie, a je i proveden počáteční krok tohoto mezinárodního výzkumu.

Summary

This assignment deals with the problem of determining the share of physical-geographical problems in high-school geography textbooks. It compares the development of the share of the problem in textbooks of high-schools of economic specializations and of grammar-schools from the period of the 1920s to the beginning of the third millennium. It also compares the results of pedagogical researches carried out in the past, whereas the matching of the results received is very good.

Based on the methodology of a quantitative pedagogical research formulated in professional publications of various authors, I am trying to arrive at conclusions, which represent a principally new view of the issues of high-school geography teaching. Development trends, which I managed to discover in the assignment, show that the significance of physical geography in the teaching methods at both types of high-schools was gradually diminished, whereas at economic-profiled high-schools this diminishment took a much faster speed.

A part of the research includes also the verification if the students in a long-term horizon are laid increased or decreased demands especially in the viewpoint of the expected geographic knowledge. This assignment shows that the demands were reduced at grammar-schools, whilst at economic high-schools the demands kept growing.

The final part of my work contains a proposal for the further development of the same specialization, but this time in an international scope within the EU-states, and takes the initial steps of this international research.

Key words: Pedagogical research, physical geography, geography textbooks